HAS ODA SAKİNLERİNDEN ABDÜLKÂDİR GEYLÂNÎ KADDESE'LLÂHÜ SIRRAHU'L AZÎZİN SIRRI

Leyla nın mahallesinde çadır kuran adamlar,
Aşkın yolunda varılacak en son yere varanlar!

Hasan'ın soyundanım, "Has Oda"dır makamım,
Ricalin boyunları üstündedir ayaklarım![1]

[**"Has Oda'dır makamım"** sözü, İmam Geylânî hazretleri ile çağdaşı Şeyh Abdurrahmân Tafsûncî arasında geçen bir olaya işaret etmektedir. Şattanûfî ve Yâfiî'nin üç yoldan rivayet ettikleri bir haberde Şeyh Tafsûncî şöyle der:

"Ben, Şeyh Abdülkâdir'in adını ancak yeryüzünde duydum. Kırk yıldır kudret kapısının eşiklerindeyim, ama onu görmedim!" Bu söylediklerini İmam Geylânî hazretlerine iletmek üzere, sohbet arkadaşlarından bir grubu Bağdat'a gönderir. Tam o sırada İmam Geylânî hazretleri bazı müritlerine şöyle buyurur:

"Tafsûnc'a doğru yola çıkın. Yolda Şeyh Abdurrahmân'ın göndermiş olduğu bir gurup göreceksiniz. Onları da yanınıza alarak Şeyh Tafsûncî'ye gidin ve deyin ki Abdülkâdir sana selâm söylüyor ve şöyle diyor:

"Sen eşiklerdesin! Eşiklerde olan kimse huzurda bulunanı göremez. Huzurda bulunan da Mahda'da/Has Oda'da olanı göremez. Ben ise Has Odadayım!" [2]

İbn'ül Arabî, Hakîm Tirmizî'nin sorularına vermiş olduğu cevapta, İmam Geylânî ile Şeyh Muhammed b. Fâid el-Evânî arasında geçen buna benzer bir olayı anlatır. Şeyh Evânî şöyle der:

"Ben huzurda bulunuyordum. Ama Şeyh Abdülkâdir'i göremedim!" Bu sözler İmam Geylânî hazretlerine iletildiğinde tebessüm ederek şöyle buyurur:

"Muhammed doğru söylemiş! Lâkin ben Has Odada bulunuyordum!"[3] Sufilere göre **"Mahda"** kelimesi, kalbin (veya kutbun) Allah Teâlâ'ya vâsıl olmuş insanları göremediği yeri ifade eder.[4]]

Bu anlattığımız durumdan çıkaracağımız sonuç şudur.

Tasavvuf ehlinde birbirini tanımayanlar olduğuna göre diğer insanların onları tanıması, bilmesi ve düşüncelerini kabullenmelerini beklemek hatalı olacaktır. Bu nedenle çok şeyi bilmediğimiz açığa çıkıyor. Bazen susmak daha hayırlıdır.

İhramcızâde İsmail Hakkı

---

[1] (Abdülkâdir Geylânî, et al., 2005), Kaside-i Hamriyye (Gavsiyye), s. 203
"Ayaklarım, Allah Teâlâ'nın bütün velilerinin boyunları üstündedir" sözü, İmam Geylânî'nin en meşhur sözlerinden biri ve belki de en meşhurudur. Bu söz, Şattanûfî'yi bir taraftan rivayetin isnadını tahkik etmek, diğer taraftan da bu sözü söyleyenin makamını ispat etmek için kaleme aldığı **Behçetü'l-Esrâr ve Ma'dinü'l-Envâr** adlı eserini yazmaya teşvik eden sebep olmuştur.

[2] (Bkz: *Behcetü'l-Esrâr,* 27; *Hulâsatü'l-Mefâhır,* yazma, vr.: 92a).

[3] (Olayın ayrıntıları ve İbn Arabî'nin yaptığı yorum için, Osman Yahya'nın tahkik ettiği *Hatmü'l-Evliyâ* adlı eserin 224. sayfasına bakınız).

[4] (Bkz: Kaşânî, *Istilâhâtü's-Sûfiyye,* 81).

Kaynakça

Abdülkâdir Geylânî thk: Yusuf ZEYDAN ve hzl: Mustafa UTKU Abdülkâdir Geylânî Divanı Kaside Makaleleri [Kitap]. - İstanbul : Sır, 2005.